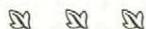

zoowel door de gesteente-soort, (porfier, terwijl de Feldberg grootendeels uit gneis bestaat), als door z'n steilere rotshellingen, waarop weer allerlei andere plantensoorten groeien, die we een volgenden keer zullen behandelen om dan tevens een bespreking van het geheel te geven.

Dr. W. BEIJERINCK

DE LENTE, DE LENTE!

De dood komt als een dief in den nacht — zóó komt ook soms het leven, plotseling als door tooverstaf gewekt. Zóó rijdt soms opeens, terwijl niemand nog aan haar nadering denkt, de lente door het land.

Zij had geen haast; zij kwam schoorvoetend nader; schuchter vertoonde zich slechts hier en daar het nieuwe leven. De vlierstruik, van alle heesters de dapperste, begon zijn blaadjes te ontplooiën, de kamperfoelie waagt het ook. Voor hun genoegen doen ze het niet, ze zouden zich nog liever schuilhouden als de rest, maar ze moeten. Als de grootere en kleinere zangers, lijster en roodborst en de talloze zomergasten, die weer terug zijn, den lentegloed door hun veeren voelen gaan, dan moet er toch nestgelegenheid zijn, dan moeten zij klaar staan om veilige plekjes te wijzen.

Maar nu is de lang en vurig verbeide regen gekomen en de lente vaart langs alle wegen.

De nachtegaal zond vannacht zijn eerste zoete melodieën mijn wijdgeopende slaapkamer in „Ontwaak, ontwaak gij menschenkind, dat de lente u niet slapend vindt”. Dat was het refrein. Zoo zat ik bij 't ontwaken van den dag voor 't raam van mijn studeerkamer en keek ik mijn tuin met blijde oogen in.

Een merelpaar vliegt af en aan naar zijn jongen, reeds ontwaakt in dichten klimop.

Klein Duimpje sleept voor zijn nestbouw pollen mos, zoo groot als hij zelf, naar 't zomerhuisje.

Om het bezit van een nestkastje krakeelen pimpel- en zwartkopmees. Wie zal het winnen? De zwartkop is het grootst, maar pimpel het dapperst. Kijk hem zich weren, zijn mooie blauwe kapje stralend in de morgenzon. Mooier blauw, fijner en reiner stukje hemel is er op aarde niet.

In een vork van den perelaar bouwt een schildvinkenpaartje zijn nestje, dat straks onzichtbaar tusschen de ontwakende witte bloesems zich verschuilen zal. Nu moet ik er op uit. De zon is opgegaan in gouden glans, bestralend de zich vernieuwende wereld. Ik moet het zien, ik moet het hooren, ik moet het in mij opnemen, ik moet mijn ziel vullen met het ontwakende leven. Het groote lentewonder, zoo menigmaal beleefd, ik moet het weer aanschouwen met verwonderde en bewonderende oogen.

Nu zit ik neer op een plekje waar geen geluid tot mij doordringt, dan enkel de stem van het leven, dat bruiloft vieren gaat in de feestzaal der schepping.

Ik adem den geur in, dien de bloeiende gagel uitzendt en de jonge berken en lorken.

De lucht is vol gezang en gefluit. Wat een paar dagen geleden nog in stemming van onaandoenlijkheid van struik tot struik zich voortbewoog, weet opeens van levenslust en levensvreugde geen raad.

Het is al leven en lust en liefde.

De groene specht lacht, de bonte slaat den trommel.

De meezen, die onze spekworpen en pindanootjes niet meer noodig hebben en naar de glorie der bosschen teruggekeerd zijn, tingelen op den triangel. De boekvinken zeggen in lange trillers hun vreugde uit. De geelgors zingt zijn lied van smachtend verlangen. Over mijn hoofd zweeft klapwiekend de boschduifdoffer en roept met diep en teer geluid zijn vrouwtje. De boomklever roept: „wie daar, wie daar?” Voor mij een reden te meer om onbeweeglijk stil te zitten; binnenin is het stil van eerbied en ontzag.

Overall in 't rond groeit en groent het, geurt 't en gonst 't, zonder einde, een niet te beschrijven heerlijkheid. Het is mij alsof ik mij bevind in een hooge statige kerk waar wierookgeur walmt, alle geluiden vloeien ineen tot een litanie tot des Scheppers eer.

Het is de laatste der psalmen hier indrukwekkender klinkend, dan in de machtigste kathedraal

„Looft Hem met geklank der bazuin,
Looft Hem met de harp en de luit
Looft Hem met den trommel en de fluit,
Looft Hem met orgel en snarenspeel.
Looft Hem met helklinkende cymbalen
Met cymbalen van vreugdegeluid.
Alles wat adem heeft, love den Heer”.

Daar klinkt het boven mijn hoofd: „Kie-oe-wiet, Kie-oe-wiet”. Ik zie verwonderd op. Een kievit in het bosch?

Daar zat met glanzende borst, slaande vleugels en slaande keel, een spreeuw, blij om het leven en blij om de zon. Ik begreep het wel. Die had een overvloedigen maaltijd van engerlingen en vette grasrupsen opgedaan aan de boorden van den IJssel en bevond zich dientengevolge in een voortreffelijke stemming en dan mag hij graag een spotvogel zijn, die zich vermaakt met het nabootsen van anderen en dit uitstekend vermag. Toen hij daar aan het fourageeren was, buitelde een kievitdoffer al om hem heen, zijn vreugde uitschaterend. En zoo zat de „protter”, zooals de Friezen hem noemen en waarvan Rinke Tolman zegt:

„Wie is het die op 't kerkedak
De broze stilte fluitend brak
En sloeg een lied de heem'len in
Een lied van vreugd, een lied van min,
Dat luchtig luidt en tiereliert
En dansend ver en verder zwiert?
Dat is de spreeuw, de brokkelaar,
De kommervrije tokkelaar.
Dat is de spreeuw, die bont van pluim,
De fluter is van lossen luim”.

Zóó zat de „protter” daar boven mijn hoofd en liet hij zijn lied schallen over het bosch, zijn lied met het refrein: „Kie-oe-oe-iet kie-oe-iet, zijn lied van vreugd, zijn lied van min.

Toen kwam een fazantenhaan aan den rand van het eikenhakhout mijn aandacht vragen. Hij doet ietwat raar, voor mijn gevoel, niet voor haar, die hij bekoren, die hij veroveren wil, dat grijsje, dat op een afstand doet alsof ze hem niet ziet, maar hem wel degelijk met het eene oog in de gaten houdt. Hij schudt zijn veeren glad en begint een geluid te geven alsof hij overgeven moet en hikt, hikt nog eens, blaast een paar malen heel zachtjes, hikt dan weer en gaat zijn neef, den korhaan, nabootsen en toont hoe mooi hij dansen kan. Uit het acaciabosch komt een concurrent naar voren en speelt hetzelfde spel. Zij hebben beide tal van wijfjes om zich vergaderd en dingen nu nog om dat eene. Een jong, onervaren ding is het niet; dan zou het reeds lang den een of den ander in de armen gevlogen zijn. Het is er eentje dat blijkbaar een verleden heeft. Zij heeft schik in 't geval. Laat ze maar dansen en pronken, zij heeft nog geen haast haar keuze te doen en glundert met het eene oog naar den eerste, met het andere naar den laatste. Laat ze nu nog maar eens vechten; zij heeft zich zelve hoog geprijsd. De dapperste, die zal haar winnen als zijn bruid. Dan vliegen ze elkaar in de veeren en vallen aan als houwdegens. Het kleurige dons stuift alle kanten uit. Ik zie ze vóór mij in al hun mooie kleuren en teekeningen; als gloeiende kolen fonkelen de roode veeren. De sterkere gaat steeds feller tot den aanval over; de zwakkere weert zich met wanhoopsmoed, totdat hij niet meer kan en het tooneel van den strijd verlaat. Het wijfje volgt den overwinnaar in het eikenhout.

Nu is zijn getal vol, straks zitten al de vrouwtjes, die hij zich veroverd heeft, op een verborgen plekje, in brandnetelboschje of jong sparrenaanplant de 10, 12 koffiebruine eieren te koesteren tot het nieuwe leven uit de schalen breekt.

Hij bekommert zich verder om vrouw noch kind.

Dan is het familieleven van de patrijsjes anders en mooier. Ik zie een paartje langs mij henen tippelen. Zij hebben miereneieren gezocht in het hout en zijn nu op weg naar de roggevelden, die daar liggen in smaragd-groene pracht. Daar rust het geheim van hun intieme leven — daar wacht te eeniger tijd hun kroost het uur der geboorte.

Reeds in Februari zwoeren zij elkaar trouw. Als zij binnenkort daar in de groene rogge zit, dan staat *hij* als wachter dicht nabij en als de kuikentjes geboren zijn, dan zorgen zij samen, dan is er moeder- en vadvreugde beide, dan omringen zij samen het teere kroost, wijden zij zich samen aan voeding en opvoeding beide.

Mijn zegen, fijn goedje, pronkjuweeltjes der Schepping.

Als de jachtijd komt, dan hoop ik dat je waakzaamheid je redden mag en als een nieuwe lente komt, sluit dan weer een verbond van trouw, trouw tot in den dood.

Langs den IJsselkant ben ik huiswaarts gegaan. In een weidemeertje een paar waterhoentjes. Overal trouwens zie ik ze weer. De wreede voor-vorige winter heeft ze bijna doen uitsterven. maar moeder natuur deed direct weer haar uiterste best het gebroken evenwicht te herstellen. Zoo zag ik hier het vorige jaar een hennetje door negen kuikentjes omcirkeld. Allicht hetzelfde paartje, dacht ik. Een draagt een dorren stengel wel een meter lang, in den bek en laat hem direct vallen als hij mij bespeurt. Ik heb het wel gezien en kom bij gelegenheid eens kijken. Jullie mooie leven bespieden, is mij een groot genot.

Hoog in de lucht zweeft een watersnip, hooger en hooger, de zon tegemoet. Ook voor haar is de bruidstijd gekomen. Met sissenden vleugelslag tuimelt de kievitdoffer over mij heen, „kie-oe-iet, kie-oe-iet”. Over de rivier gaat het, in razende vlucht. Aan gindsche zijde zet hij zich neer, de kop wakend omhoog, breed de borst. „Hier moet je wezen” wil hij zeggen. Neen, vriend, daar moet ik niet wezen. Toen jij zoo’n kabaal om mij heen maakte, toen zag ik je vrouwtje heel stiekum en tegelijk heel snel loopen en loopen en dan opvliegen, dicht bij den grond en doen alsof er niets aan ’t handje was. De plek, vanwaar ze weggeglip is, goed vastgehouden; die hooge molshoop is de baken, even verder en even terzijde, waar een polletje dotterbloemen bloeit en in de schaduw en de beschutting daarvan, daar lagen ze, de vier mooie priktolvormige bontgespikkelde schalen. Ik mag ze wel rapen, want de kalender wijst nog geen 28 April, de laatste dag van eizokerstijd, maar ik wil ze niet rapen. Ik heb mijn eerlijk deel gehad en nu mag je ze houden, zei ik tegen den kievitman, die weer aanstuiven kwam van over den IJssel. Ik voelde den luchtdruk, door zijn breedte vleugels veroorzaakt, luisterde een oogenblik naar zijn steeds onstuimiger, nu angstig en toornig klinkende kreten en begreep dat hij het was geweest, die den „protter” had geïnspireerd. Oude heer, geniet je vadvreugd met volle teugen, was mijn afscheidsgroet.

En in mij zong het, zong het al door:

„Winter, winter is heen, weer welt de bron;

Uw leed smelt’ weg in lenteson.

Lijk haar de vogels groeten met al hun zoet gefluit,

Zóó klink’ een eigen wijs het eigen harte uit”.

Keppel

M. J. F. SCHÖNFELD